

Schoolondersteuningsplan 2023 - 2027

Inrichting van de ondersteuning op
o.j.b.s. De Lichtstraat Vught.
Voor ouders, kinderen en leerkrachten.

Inhoud

Inleiding	3
Leeswijzer	4
Hoofdstuk 1: De visie en missie	5
Hoofdstuk 2: Jenaplan groepsondersteuning	7
2.1 Interesseren	8
2.2 Interpretieren	9
2.3 Organiseren	10
2.4 Realiseren	11
2.5 Reflecteren	12
Hoofdstuk 3: De Intern Begeleider	13
3.1 Organogram : de ondersteuning op OJBS De Lichtstraat	13
3.2 De rollen van de intern begeleider	14
Hoofdstuk 4: Passend onderwijs	15
4.1 Samenwerkingsverband PO de Meierij	15
4.2 Missie van het Samenwerkingsverband	15
Hoofdstuk 5 : Passend onderwijs bij de Lichtstraat	16
5.1 Passend onderwijs bij ons op school	16
5.2 Ondersteuningsstructuur op de Lichtstraat	17
5.2.1 Basisondersteuning : “Sterke basis” zorgniveau 0 en 1	17
5.2.2 Extra ondersteuning “Steun waar nodig” (binnen de basisondersteuning) zorgniveau 2	18
5.2.3 Extra (specialistische) ondersteuning “Speciaal als het moet” zorgniveau 3 en 4	18
5.3 Samenwerking met interne en externe partners	18
Hoofdstuk 6: Passende ondersteuning op de Lichtstraat	20
6.1 Passende ondersteuning op lezen en spellen	20
6.2 Passende ondersteuning bij rekenen	20
6.3 Passende ondersteuning op gedrag en werkhouding	21
6.3.1 Oplossingsgericht coachen van kinderen op gedrag en werkhouding	21
6.4 Passende ondersteuning op meer- en hoogbegaafdheid	21
6.4.1 Omgaan met kinderen die extra uitdaging nodig hebben	21
Hoofdstuk 7: Meten en toetsen	23
7.1 Onze visie op meten en toetsen	23
7.2 Formatief en summatief toetsen	23
Hoofdstuk 8: Overgang en overdracht	24
8.1 Doublure , verlenging en versnelling	24
8.2 Doorgaande lijn naar de volgende bouw	24
8.3 Protocol van PO naar VO	25
Nawoord	26

Inleiding

In ons schoolondersteuningsplan wordt beschreven hoe wij als school de ondersteuning aan kinderen op De Lichtstraat vormgeven. Het gaat hierbij om het realiseren van passend onderwijs voor alle kinderen op onze school. Wij geven onderwijs aan ongeveer 270 verschillende kinderen. Elk kind heeft zijn of haar unieke persoonlijkheid en een andere behoefte om te spelen en te leren. Wij gaan dan ook uit van de jenaplanvisie: Ieder kind is uniek en heeft recht op een eigen optimale ontwikkeling.

De meeste kinderen leren op een regelmatige, gemiddelde manier. Sommige kinderen hebben een langere tijd nodig om iets te kunnen leren. Er zijn kinderen die minder instructie nodig hebben om grote stappen te maken en er zijn kinderen die met meer hulp kleine stappen kunnen zetten. Deze verschillen in leren ontstaan door verschillen in intelligentie, sociale- en emotionele ontwikkeling, lichamelijke condities, motorische ontwikkeling, werkhouding en door de thuisomgeving.

Ons motto is: “Samen kleur geven aan ontwikkeling”, wat inhoudt dat alle kinderen succesvol en gelukkig kunnen zijn op school. Wij vinden het belangrijk de visie die wij als jenaplanschool hebben, hierbij als rode draad te gebruiken. Als jenaplanschool hebben wij als taak ons onderwijs zo in te richten, dat elk kind zo goed mogelijk tot zijn/haar recht komt, ongeacht de verschillende (leer)mogelijkheden. In de eerste plaats maken wij de sfeer in onze groep zo, dat elk kind zich veilig en gewaardeerd voelt. Groepsvorming is daarbij een belangrijk vertrek- en uitgangspunt. Daarnaast richten wij ons onderwijs optimaal in en kijken we naar de individuele onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van elk kind.

In dit document kunt u alles lezen dat te maken heeft met de ondersteuning op school, van de rol van de intern begeleider tot het passend onderwijs in de verschillende groepen en op alle (vak)gebieden.

Wij hopen dat het een document is geworden dat voor u als ouder of toekomstige ouder van onze school duidelijk leesbaar is en dat duidelijk wordt waarom wij doen wat wij doen.

Leeswijzer

Ons schoolondersteuningsplan bestaat uit 8 hoofdstukken.

Hoofdstuk 1 gaat in op de jenaplanprincipes in combinatie met onze visie en missie over de zorgstructuur van de school.

Vervolgens wordt er in hoofdstuk 2 verder ingegaan op het handelingsgericht werken in de stamgroep op onze jenaplanschool. Uitgangpunt is dat alle kinderen meegenomen worden in de te doorlopen stappen zoals omschreven in dit hoofdstuk.

Binnen de zorgstructuur heeft de Intern Begeleider (IB'er) een rol als spil tussen ouders, kind, de leerkracht en externen. Deze rol staat omschreven in hoofdstuk 3. Daarnaast komen in hoofdstuk 3.3 de 5 zorgniveaus aan bod. Deze zorgniveaus geven de mate van zorg aan, wat het inhoudt en welke rollen er zijn voor de leerkracht en IB'er. De IB'er houdt een helicopterview over de zorgniveaus van alle kinderen op school.

Hoofdstuk 4 gaat over passend onderwijs in brede zin: het samenwerkingsverband en haar missie en de organisatie van ondersteuning.

In hoofdstuk 5 gaan we in op passend onderwijs binnen onze school. Wat bieden wij aan passend onderwijs aan op onze jenaplanschool voor kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften? Welke samenwerking met externen hebben we daarbij?

Hoe we de passende ondersteuning op verschillende gebieden inzetten kunt u lezen in hoofdstuk 6.

In hoofdstuk 7 wordt omschreven op welke manier wij als school de kinderen volgen, toetsen of meten en hoe we dit administreren. U kunt daar lezen welke vormen van toetsen er zijn en welke functie ze hebben.

De overgangsprocedures staan in hoofdstuk 8 omschreven, bijvoorbeeld welke stappen er worden doorlopen als een kind een overstap maakt vanuit een andere basisschool of bij overdracht naar VO.

Hoofdstuk 1

De missie en de visie

Een jenaplanschool is een leef- en werkgemeenschap, waarin we zorgdragen voor elkaar en voor elkaars ontwikkeling. De stamgroep speelt daarbij een heel belangrijke rol. Kinderen leren niet alleen individueel, we leren in de stamgroep waarin we uitgaan van verschillen. Hieronder enkele basisprincipes die een rol spelen bij het vormgeven van de ondersteuning op onze school:

- Een veilige sfeer: Het pedagogisch klimaat streeft naar veel aandacht voor de psychologische basisbehoeften van kinderen: relatie, competentie en autonomie.
- Uitgaan van verschillen: Elk mens is uniek en heeft recht een eigen identiteit te ontwikkelen. De basis van het jenaplanonderwijs zijn de pedagogische situaties: samen spreken, samen spelen, samen werken, samen vieren.
- Doelgericht: Pedagogische situaties worden georganiseerd met passende doelstellingen.
- De school is een gemeenschap: kinderen, ouders en leerkracht. Ouders en kinderen zijn mede betrokken bij het realiseren van de ondersteuning.
- We zorgen er voor dat alle kinderen niet hetzelfde leren, maar dat alle kinderen zoveel mogelijk leren.
- De interne begeleider is een collega die “spiegelt” en ondersteunt met extra deskundigheid.
- We streven naar een efficiënte samenwerking in de regio (SWV De Meijerij, Kentalis, Wegwijs+, GGD en andere jeugdhulpverleners).

Openbare jenaplan basisschool De Lichtstraat biedt hoogstaand kwalitatief onderwijs. Wij bieden kinderen een stevige basis, waarbinnen zij kennis, vaardigheden en hun persoonlijkheid ontwikkelen. Wij zien onze school als een oefenplaats, waar kinderen zich voorbereiden op de toekomst. Wij begeleiden kinderen in hun ontwikkeling en komen tegemoet aan de ondersteuningsbehoefte van ieder kind. Door samenwerking met verschillende instanties bevorderen wij een brede ontwikkeling.

Onze kernwaarden zijn:

- Het welbevinden van het kind staat centraal;
- We maken het onderwijs betekenisvol;
- Zorgen voor jezelf, elkaar en de omgeving;
- Gelukkige kinderen, betrokken ouders en een professioneel team werken samen;
- Uniek mogen zijn en onderdeel van het geheel zijn.

Zo geven wij samen kleur aan de ontwikkeling van ieder kind!

De visie van OJBS De Lichtstraat is:

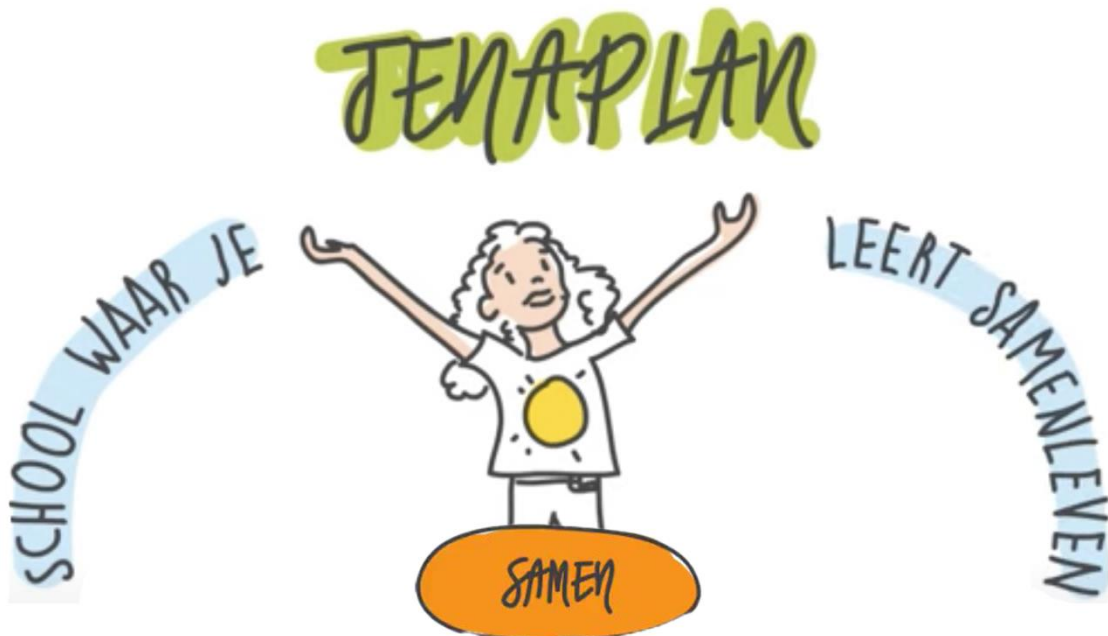
Samen komen is een begin.
Samen zijn is een vooruitgang.
Samen werken is een succes.
Samen leren is een feest!

Om de kwaliteit van de zorg in de school te waarborgen beschrijven we de mogelijkheden en onmogelijkheden van onze ondersteuning.

De belangrijkste grenzen aan onze ondersteuning zijn:

1. Kinderen moeten eind groep 8 minimaal de lesstof op van niveau eind groep 6 kunnen beheersen (1F niveau);
2. Kinderen van een andere basisschool waarvoor een toelaatbaarheidsverklaring voor het SO (speciaal onderwijs) is afgegeven, worden niet op onze school toegelaten;
3. Grensoverschrijdend gedrag, waarbij andere kinderen regelmatig gedupeerd worden (zie pestprotocol) wordt niet getolereerd;
4. Een groepsplan en handelingsplan moeten binnen de school en/of in de stamgroep uitvoerbaar zijn.

Onder de Vughtse basisscholen zijn afspraken gemaakt over overstappen naar een andere basisschool binnen de gemeente. Deze stappen kunt u vinden in het protocol: Overstappen binnen PO Vught.

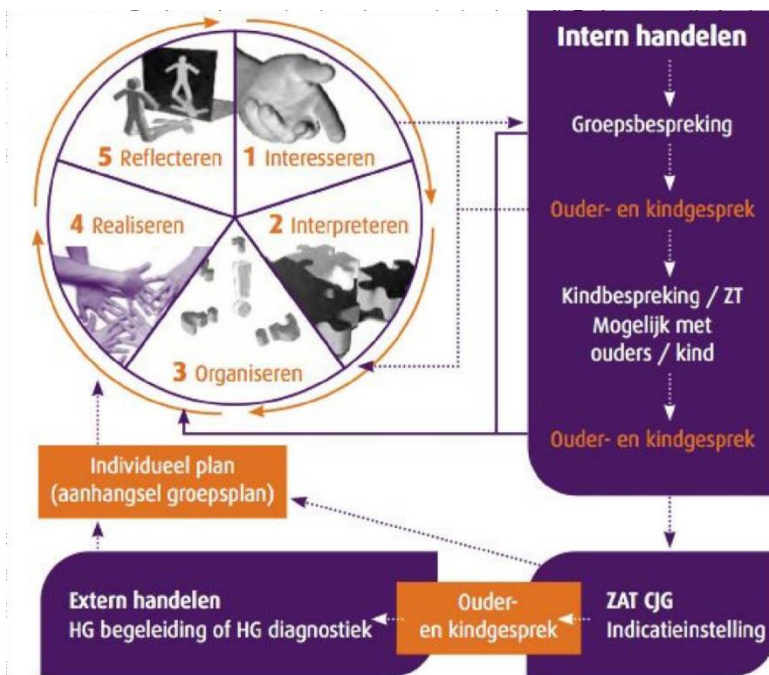

Hoofdstuk 2

Jenaplan groepsondersteuning

De wijze waarop wij de extra zorg aan kinderen kunnen realiseren noemen we ondersteuning. Op onze school heet deze ondersteuning: "Groepsondersteuning", omdat wij vinden dat alle kinderen in de groep ondersteuning verdienen. In onze school staat het kind centraal. We kijken vooral wat het kind nodig heeft in zijn/haar groep op zijn/haar school, met zijn/haar leerkracht en zijn/haar groepsgenoten.

Kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, geven wij systematische ondersteuning door de jenaplan ondersteuningsroute hiervoor aan te houden, zoals in figuur 1 afgebeeld. Met systematisch bedoelen wij dat we stap voor stap kijken hoe wij de beste ondersteuning voor het kind vorm kunnen geven. Dit alles doen wij vanuit de methodiek van Handelingsgericht Werken (Pameijer, van Beukeringen en de Lange, 2009) waarop ook de jenaplan ondersteuningsroute is gebaseerd.

De jenaplan ondersteuningsroute bestaat uit vijf stappen, die in de cyclus in het figuur hiernaast te zien zijn en op de volgende pagina's worden toegelicht. Binnen deze hele cyclus staat het woord SAMEN centraal. Wij werken constructief samen met het kind, de ouders en de school. Wij zien ouders en kind dus ook als educatief en pedagogisch partner.

Figuur 1 Jenaplan ondersteuningsroute (JAS,2011)

2.1 Stap 1: Interresseren

De cyclus van Handelingsgericht Werken (HGW) (Pameijer, van Beukeringen en de Lange, 2009) start met de fase van 'Waarnemen'. We kijken naar de groep, we maken kennis met alle kinderen en ouders en we interresseren ons in hen allemaal. Dat betekent dat we meer doen dan kijken (waarnemen). Wij willen begrijpen hoe het kind zich in de groep beweegt en wat maakt dat sommige kinderen extra ondersteuning nodig hebben. Wat speelt er in de groep? Kunnen we dit als groep oplossen? Hoe houden wij rekening met elkaar?

Al deze vragen stelt de leerkracht zich gedurende het jaar meerdere malen, om zo alert te blijven op dat wat de kinderen en ouders binnen onze groep nodig hebben. Hierbij wordt gekeken naar groepskenmerken, cognitieve vaardigheden, persoonskenmerken, interesse en de omgevingskenmerken.

Groepskenmerken:

- ✓ Groepsdynamiek
- ✓ Samenwerking
- ✓ Relaties/vriendschappen binnen de groep
- ✓ Sfeer
- ✓ Sterke kanten van de groep

Cognitieve vaardigheden:

- ✓ IQ
- ✓ Specifieke voorkennis
- ✓ Leeraanpak/ strategie
- ✓ Ontwikkelingsperspectief; Wat is het mogelijke uitstroomprofiel?
- ✓ Leerontwikkeling; kanten die verder ontwikkeld kunnen worden.

Persoonskenmerken:

- ✓ Praktisch vs. analytisch
- ✓ Extravert vs. introvert
- ✓ Planmatig vs. meer open
- ✓ Planningsvaardigheden
- ✓ Organisatievermogen

Interesse

- ✓ Persoonlijke interesse
- ✓ Situationele interesse

Omgevingskenmerken

- ✓ Thuisituatie
- ✓ Opleidingsachtergrond
- ✓ Sociale relaties

Wij doen dit alles met een “open blik” en positieve kijk op ontwikkelingskracht van elk kind, en we zien de ouders hierbij als educatief en pedagogisch partner. Ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid. Samen maken wij het onderwijs.

Het groepsoverzicht

Tijdens stap 1 maken onze leerkrachten een groepsoverzicht van hun groep. Hierin worden alle kinderen benoemd met hun stimulerende en belemmerende factoren, hun onderwijsbehoeften en hun instructiebehoeften. Dit groepsoverzicht is de uitkomst van het gericht kijken naar alle kinderen en geeft ons houvast voor verdere begeleiding van individuele kinderen en onze gehele groepen. Bij de eerste groepsbespreking van het schooljaar dient dit groepsoverzicht als onderlegger voor het gesprek tussen de leerkracht en de intern begeleider.

2.2 Stap 2: Interpretieren

Met interpreteren bedoelen wij dat we gaan kijken en begrijpen. Wat zijn de onderwijs- en begeleidingsbehoeften van mijn groep en de individuele kinderen in mijn groep? Het is ons doel om alle kinderen in onze groep te zien en te begrijpen door met elkaar in gesprek te gaan. Dit kunnen individuele kindgesprekken zijn, maar ook groeps gesprekken in de kring.

Groepsbesprekingen

Stap 2 van de jenaplan ondersteuningsroute is het interpreteren. Dat doet de leerkracht als een doorlopende cyclus, maar ook samen met de IB'er in een zogeheten groepsbespreking. Het doel van deze groepsbespreking is het helder krijgen van vragen als:

- ✓ Wat gaat er goed? Wat kan er beter?
- ✓ Wat zijn de hulpvragen van de groep?
- ✓ Wat zijn de hulpvragen van het kind?
- ✓ Wat zijn de hulpvragen van de ouders?
- ✓ Zijn er kinderen met dezelfde hulpvragen?
- ✓ Wat willen we bereiken? Wat zijn de doelen?
- ✓ Hoe gaan we die doelen bereiken?
- ✓ Welke hulp heeft de leerkracht daarvoor nodig?

De IB'er wil vooral het proces van de groep bespreken met de leerkracht en samen met de leerkracht kijken of het haalbaar is om alle kinderen de juiste ondersteuning te bieden. Samen wordt gekeken of er kinderen aangemeld worden voor een kindbespreking.

Groepsbesprekingen worden minimaal 2 keer per jaar individueel met een leerkracht gevoerd.

Kindbespreking

De leerkracht meldt kinderen aan voor een kindbespreking. Het gaat dan over kinderen die niet voldoende hebben aan de reguliere ondersteuning, die binnen de groep standaard wordt gegeven, of dit zijn kinderen waarvan de leerkracht graag meer wil weten. Samen met de IB'er gaat de leerkracht dan op onderzoek uit welke belemmeringen er bij dit kind aanwezig zijn en wat zij hieraan kunnen doen. Het doel van de kindbespreking is vooral: "Weet ik nu meer over het kind? En weet ik genoeg om mijn begeleiding beter af te stemmen?" In de kindbespreking wordt ook gekeken of deze begeleiding door de leerkracht in de groep gegeven kan worden, of dat er andere ondersteuning nodig is. Bijvoorbeeld door de onderwijsassistent, leerkrachtondersteuner of het samenwerkingsverband of andere externe betrokkenen.

Wij streven ernaar om alle gesprekken, juist over de extra ondersteuning en zorg voor het kind, met ouders en als het kan met het kind, samen te voeren. Daarbij begrijpen we dat er soms onderwerpen besproken moeten worden die meer voor de volwassenen zijn en die bespreken de ouders met leerkracht en eventueel de intern begeleider zonder het kind.

2.3 Stap 3: Organiseren

In stap 3 draait het om datgene waar we over hebben nagedacht en gepraat, om te zetten in acties. Wij vinden het belangrijk dat wat wij doen in de ondersteuning voor kinderen gedocumenteerd is en terug te vinden is in een dossier. Hierin is het voor ons belangrijk dat er begrepen kan worden wat wij voor het kind betekenen aan planmatig handelen in hanteerbare documenten.

Wij gebruiken voor het plannen van ons onderwijs de volgende dossiervorming:

- ✓ Groepsplannen
- ✓ Kindplannen
- ✓ Individueel handelingsplan
- ✓ OPP (Ontwikkelingsperspectief)
- ✓ Digitale kind dossiers

De Groepsplannen

Om ons onderwijs goed te organiseren schrijven wij voor verschillende vakgebieden een groepsplan. Hierin staat hoe wij werken om de kinderen passende instructies te geven en hoe wij binnen het onderwijs differentiëren. We verdiepen ons in de leerlijnen voor het betreffende vakgebied en stellen doelstellingen en resultaten aan ons onderwijs.

Twee keer jaar maken de intern begeleider en de directeur een opbrengstenanalyse waarbij we de opbrengsten van de halfjaarlijkse IEP-toets analyseren door te bekijken of de kinderen voldoende groei hebben doorgemaakt. Deze analyse wordt met het hele team besproken. We stellen hierbij duidingsvragen en kijken zo ook welke acties er nodig zijn voor de hele groep of voor individuele kinderen. Hierna evalueren we het groepsplan en stellen we bij waar nodig. Hierbij stellen we duidelijke doelen en maken wij gerichte interventies om ons onderwijs te verbeteren. Na een vooraf bepaalde periode (meestal zo'n 10 weken) evalueren we dit groepsplan.

Het kan ook zijn dat we met de hele bouw (onderbouw, middenbouw, bovenbouw) een interventie in willen zetten.

Het kindplan

De komende jaren willen we het kindplan gaan ontwikkelen. Soms zijn de onderwijsbehoeften van kinderen niet of moeilijk te clusteren en is het voor het kind wenselijk dat er toch een eigen plan van werken komt. Wanneer dit om een klein doel gaat, waarbij we het kind heel nauw willen betrekken, noemen we dit een kindplan. Een kindplan wordt samen met een kind gemaakt en wordt uitgewerkt in een visueel.

Het individuele handelingsplan (IHP)

Sommige kinderen hebben meer hulp nodig en zijn de onderwijsbehoeften van kinderen niet of moeilijk te clusteren en is het voor het kind wenselijk als er toch een eigen plan van werken komt. Als het gaat om een interventie op initiatief van de leerkracht met op één van de cognitieve leergebieden, noemen we dat een individueel handelingsplan (IHP). Hierin staan de doelen voor een periode, met de beoogde resultaten en de aanpak die wij hiervoor hanteren. Omdat dit vaak om een gerichte interventie gaat, houden wij hiervoor een periode tussen de 8 en 10 weken aan. Daarna evalueren we of wat we doen effectief is. De komende jaren willen we ons verdiepen in het visueel maken van kindplannen. De kinderen worden op die manier meer eigenaar van hun eigen ontwikkeling.

Het Ontwikkelingsperspectief

Sommige kinderen hebben een ontwikkelingsperspectief (OPP). Een OPP wordt opgesteld voor kinderen die individuele begeleiding krijgen, gerealiseerd vanuit het SWV. Elk half jaar wordt het OPP geëvalueerd en zo nodig bijgesteld door het SWV met ouders, samen met leerkracht, intern begeleider en eventueel andere betrokkenen.

Hoe werken wij met een ontwikkelingsperspectief?

Een aantal belangrijke punten bij het werken met een OPP zijn:

- Doelgericht het aanbod plannen voor steeds 3 maanden;
- Uitgaan van hoge, maar realistische, verwachtingen;
- Aanpakken van belemmerende factoren;
- Insteken op groepsgericht onderwijs;
- Samenwerken met de kind en ouders;
- Systematisch en cyclisch monitoren en evalueren;
- Duidelijkheid over wie, wanneer en welke stappen er worden gezet;
- Benutten van het OPP bij de informatieoverdracht tussen scholen.

Wij hebben voor onze jenaplanschool een eigen format voor het OPP ontworpen. Uitgangspunt bij het ontwerp van ons OPP is dat het format voor iedereen goed te interpreteren is en dat het goed te hanteren is, waarbij bij het lezen direct duidelijk is hoe het onderwijs voor dit kind wordt aangepast.

IB overzicht extra ondersteuning

Om alle kinderen met extra ondersteuning op school in beeld te brengen houdt onze IB'er een overzicht bij. In dit schema staan alle kinderen die extra ondersteuning krijgen samen met de extra ondersteuningsbehoeften. Een paar maal per jaar nemen we dit overzicht met elkaar door. Ook hierbij gaan wij uit van het samen delen en samen sterk staan. Zo zijn de leerkrachten op de hoogte van de ondersteuning die aan alle kinderen in de school wordt geboden.

Digitale kind dossiers

Wij maken gebruik van het digitale kind dossier in Parnassys. Dit digitale dossier is zo ingericht dat leerkrachten per kind alle informatie rondom het kind kunnen documenteren. De leerkrachten slaan hierin de observaties, plannen, documenten en gesprekken met ouders en kinderen op. Ook worden de toetsresultaten digitaal ingevoerd en kunnen wij verschillende analyses van opbrengsten laten berekenen. Het is een beveiligd systeem, waar niet iedereen toegang tot heeft. De gegevens van uw kind staan daar dus altijd veilig opgeborgen.

2.4 Stap 4: Realiseren

Uitvoeren van de plannen met elkaar

Als we ons onderwijs zorgvuldig hebben voorbereid en georganiseerd, is het tijd om dit ook daadwerkelijk te realiseren. Wij vinden het belangrijk dat we niet alleen een mooi plan schrijven, maar dat wij plannen ook uitvoeren. Wij gaan voor passend onderwijs van kwaliteit voor ieder kind op onze school. Wij geven ons onderwijs vorm vanuit de kernkwaliteiten van het jenaplanonderwijs:

1. De relatie van het kind met zichzelf
2. De relatie van het kind met de ander
3. De relatie van het kind met de wereld

Dit doen wij met onze vier basisactiviteiten: samen werken,
samen spelen,
samen praten
en samen vieren.

Wij geven ons onderwijs in verschillende vormen: kringen, themawerk, instructies en verwerkingsopdrachten. In de werktijd werken de kinderen aan hun taken van het weekplan. Dit doen ze zowel zelfstandig, met de leerkracht of in samenwerking met een ander kind of kinderen. Het is voor ons belangrijk dat kinderen veel samenwerken en elkaar helpen om doelstellingen te behalen.

Jaarplanner met HGW

Wij gebruiken een jaarplanner. In deze jaarplanner staat beschreven welke handelingen wij moeten uitvoeren binnen onze ondersteuningsstructuur. Hierin staan belangrijke stappen vanuit de HGW-cyclus (zoals in figuur 1) verwerkt.

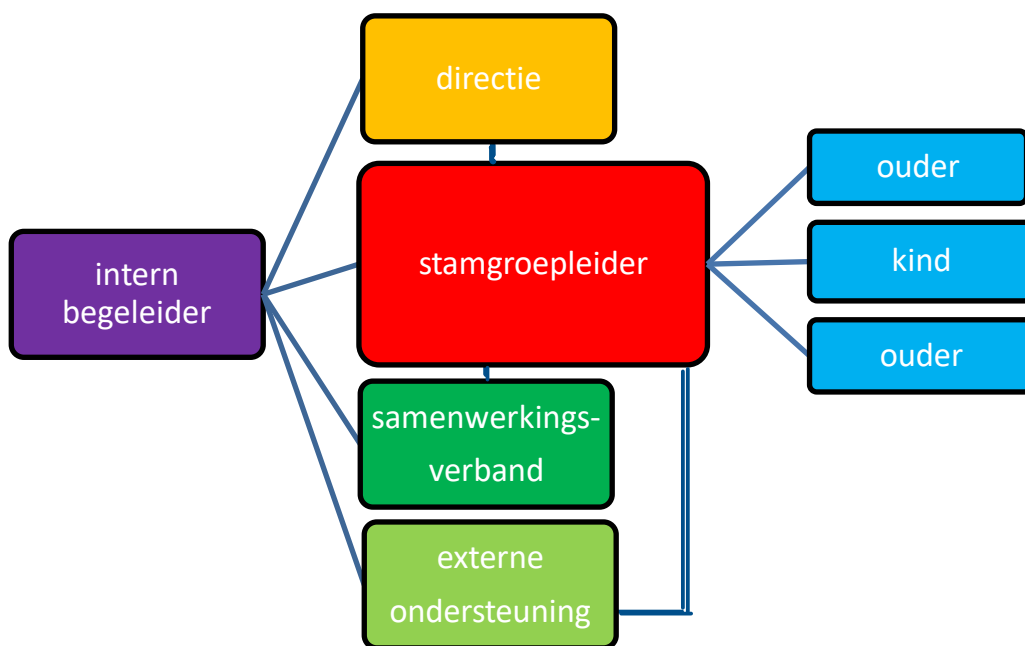
2.5 Stap 5: Reflecteren

Na het plannen, organiseren en het uitvoeren van ons passend onderwijs vinden wij het belangrijk om te reflecteren op ons handelen. Dit doen wij in de groepsbesprekingen die wij na de begeleidingsperiode hebben met de intern begeleider en daarnaast evalueren we onze groepsplannen, ontwikkelingsperspectieven en handelingsplannen. We kijken of we de doelen die we hebben gesteld voor de groepen kinderen hebben behaald en bekijken of we ons onderwijs bij moeten stellen voor de komende periode. Wij gebruiken observaties en toetsen om te meten of we aan bepaalde doelstellingen en resultaten voldoen. Wij vinden het heel belangrijk dat deze metingen zijn bedoeld om in beeld te krijgen waar we trots op kunnen zijn en waar we aan kunnen werken met elkaar en niet om het kind af te rekenen op wat hij nog niet kan. We delen de ontdekkingen vanuit onze metingen daarom ook graag met het kind en zijn/haar ouders.

In hoofdstuk 7 is meer te lezen over de wijze waarop wij meten en toetsen op school.

Hoofdstuk 3 De Intern begeleider

Op onze jenaplanschool hebben wij een intern begeleider (IB'er). De rol van de IB'er is hevig aan ontwikkelingen onderworpen. Binnen de wet Passend Onderwijs is de functie van de IB'er als spil tussen ouders, kind, leerkracht en externen erg belangrijk geworden. Dit hoofdstuk starten we met een organogram van de ondersteuningsstructuur binnen onze school om een duidelijk beeld te geven van de rol die de IB'er speelt binnen de ondersteuning van leerkracht, groepen, kinderen en ouders.

Figuur 2 plaats van de IB'er op OJBS De Lichtstraat

3.1 Organogram van de ondersteuning op OJBS De Lichtstraat

Er is gekozen om een horizontaal organogram te maken. Hieruit blijkt dat er in de ondersteuning geen sprake is van hiërarchie, maar van directe samenwerking. Samenwerking met direct betrokkenen tijdens het hele traject is binnen de ondersteuning erg belangrijk (Pameijer & van Beukering, 2007), (van Meersbergen & de Vries, 2013).

De leerkracht is samen met kind en ouder verantwoordelijk voor de organisatie van de ondersteuning en de uitvoering hiervan. Het kind staat centraal en de ouders worden als educatief en pedagogisch partner gezien. Ouders staan los beschreven, omdat steeds vaker ouders ook los van elkaar betrokken zijn bij het kind. Ook duidelijk is te zien dat de leerkracht in het grootste vak staat. De leerkracht is de spil tussen kind, ouders en ondersteuning. De leerkracht doet ertoe (Pameijer & van Beukering, 2007), (Marzano, 2003), (Hattie, 2009). De IB'er staat in direct contact met leerkrachten om deze ondersteuning samen te bespreken en vorm te geven. Als het wenselijk is dan staat de IB'er ook in direct contact met het kind en de ouders, maar dit gaat altijd in overleg met de leerkracht.

De IB'er heeft daarnaast nauw contact met de directeur. Beide partijen zijn op de hoogte van de ondersteuning die in de school wordt vormgegeven.

Als er sprake is van handelingsverlegenheid zal de IB'er gericht moeten zijn op de professionele ontwikkeling en ondersteuningsbehoefte van de leerkracht, gekoppeld aan de onderwijsbehoeften van het kind. Daarnaast is er tussen de Samenwerkingsverband De Meierij PO (SWV) en de IB'er direct contact. Vanuit het SWV zijn er ondersteuners die voor consultatie en advies geraadpleegd kunnen worden wanneer er extra ondersteuning nodig is binnen de school. De ondersteuner heeft direct contact met de leerkracht en de IB'er en eventueel ook met het kind en de ouders. Zij kan gevraagd worden om observaties te doen, direct contact te hebben met het kind, of gesprekken met leerkracht en ouders. De coördinatie van de samenwerking met het SWV ligt bij de IB'er. Ditzelfde geldt voor andere externe ondersteuning die wordt ingeschakeld voor extra ondersteuning.

3.2 De drie rollen van de intern begeleider.

De intern begeleider als zorgcoördinator:

- Jaarlijks jaarplanner opstellen;
- School vertegenwoordigen bij extern en intern overleg over zorg/ondersteuning;
- Continueren of opzetten van ondersteuningsbeleid;
- Analyse en evaluatie van ondersteuningsbeleid;
- Analyse van de schoolopbrengsten;
- Coördinatie (door)verwijzingen;
- Coördinatie externe begeleiding of onderzoek;
- Coördinator van passend onderwijs;
- Uitvoeren van het ondersteuningsbeleid.

De intern begeleider als coach:

- Ondersteunen bij zoeken naar remediërend lesmateriaal;
- Ondersteunen van leerkrachten bij kinderen met extra onderwijsbehoefte;
- Observeren van groepssituatie of kinderen met extra onderwijsbehoeften;
- Ondersteunen van leerkrachten bij gesprekken met ouders of externe belanghebbenden;
- Voeren van groepsbesprekingen en kindbesprekingen;
- SVIB (School Video Interactie Begeleiding) trajecten doorlopen; coachen met beelden;
- Coaching gesprekken voeren met leerkrachten.

De intern begeleider als kenniscoördinator:

- Organiseren van collegiale consultatie;
- Deelname aan scholingsactiviteiten van het bestuur, SWV, Parnassys et cetera.;
- Intervisie opzetten met de leerkrachten/bouwcoördinatoren;
- Trendanalyses teambreed bespreken;
- Team meenemen in de veranderende rol van IB en het passend onderwijs;
- Bestuderen van relevante vakliteratuur;
- Onderwijsvernieuwingen doorgeven;
- Professionalisering van de IB;
- Juiste literatuur uitkiezen voor de schoolorthotheek;
- Bijdragen leveren aan studiedagen of vergaderingen;
- Zorgen dat de leerkrachten toegang hebben tot kennis die ze willen vergaren.

De rol van de IB'er is en blijft dynamisch. In 'de beroepsstandaard voor intern begeleider als kwaliteitscoördinator' (LBBO, 2022) staat deze ontwikkeling beschreven. Binnen het IB-netwerk van STROOMM samen met het MT van STROOMM wordt de komende jaren gekeken hoe we deze ontwikkeling verder vorm gaan geven.

Hoofdstuk 4

Passend onderwijs

Sinds 2014 is de wet op passend onderwijs van kracht voor alle basisscholen in Nederland. Het uitgangspunt is dat alle kinderen thuisnabij onderwijs volgen. Scholen hebben, in samenwerking met het SWV, zorgplicht voor alle kinderen in het wervingsgebied.

4.1 Samenwerkingsverband PO Meierij.

In Nederland zijn voor de Wet Passend Onderwijs 77 samenwerkingsverbanden geformeerd. Zij ontvangen geld van de overheid om de ondersteuning voor scholen op de juiste wijze vorm te geven. Onze school valt binnen het Samenwerkingsverband PO de Meierij. Het doel van het SWV is elk kind een passend onderwijsaanbod te bieden in een veilige en uitdagende leef- en leeromgeving dichtbij huis en gericht op optimale ontwikkeling. Binnen het SWV wordt daarvoor met een team van specialisten gewerkt. Zij zijn degene die advies geven, contact zoeken met de scholen als er een ondersteuningsvraag is en begeleiden arrangementen.

Gedrag, leerontwikkeling, hoogbegaafdheid en Mytyl zijn een aantal voorbeelden van specialismen.

4.2 Missie van het samenwerkingsverband.

Het SWV biedt thuisnabij passend onderwijs en ondersteuning aan alle kinderen van 2-14 jaar, zodat zij zich optimaal en ononderbroken kunnen ontwikkelen. Daarbij wordt er actief gestreefd naar een ontwikkelingslijn 2-14 jaar.

Dit wordt gerealiseerd door:

- * Een diversiteit van arrangementen uitgaande van de mogelijkheden en talenten van kinderen.
- * Echte professionals die handelingsgericht werken en zich continue ontwikkelen.
- * Resultaatgerichte samenwerking en afstemming met ouders, relevante maatschappelijke instellingen en gemeenten.
- * Een organisatie en bestuur die efficiënt werken en besluiten nemen, helder communiceert en zich transparant verantwoordt.
- * Beschikbare middelen in te zetten op basis van ondersteuningsbehoeften. Niet op basis van wat een kind heeft, maar op basis van wat een kind nodig heeft.

Voor meer informatie:

[SWV de Meierij PO](#)

Hoofdstuk 5

Passend onderwijs op de Lichtstraat

5.1 Passend onderwijs bij ons op school

Het is ons doel dat er voor elk kind een passende plek is op onze school. Daarom is het belangrijk dat wij goed kijken wat wij als school op het gebied van ondersteuning kunnen bieden.

Ons doel is dat alle kinderen het gevoel hebben alles aan te kunnen, goed in hun vel zitten en zelfverantwoordelijk “leren leren”, gebaseerd op de drie basisbehoeften van het kind: relatie, competentie en autonomie (Luc Stevens, 2006). Wij willen gelukkige kinderen in een gelukkige school. Wij passen ons onderwijs zo aan, dat het zoveel mogelijk aansluit op onderwijsbehoeften en talenten van elk kind. We werken hard aan de zelfverantwoordelijkheid van ieder kind. Voor sommige kinderen is op school meer hulp nodig om zich bijvoorbeeld goed te concentreren, of om de rekenles te begrijpen. Het is de verantwoordelijkheid van de leerkracht om de kinderen die dat nodig hebben in de klas extra aandacht te geven. De leerkracht is de spil in het onderwijs: de leerkracht doet ertoe.

Voor sommige kinderen is deze basisondersteuning niet genoeg. Zij hebben bijvoorbeeld speciale onderwijsbehoeften op het gebied van leren of gedrag. Voor hen moeten meer maatregelen worden getroffen om passende ondersteuning te realiseren.

Om dit passend onderwijs vorm te geven, werken wij aan drie speerpunten:

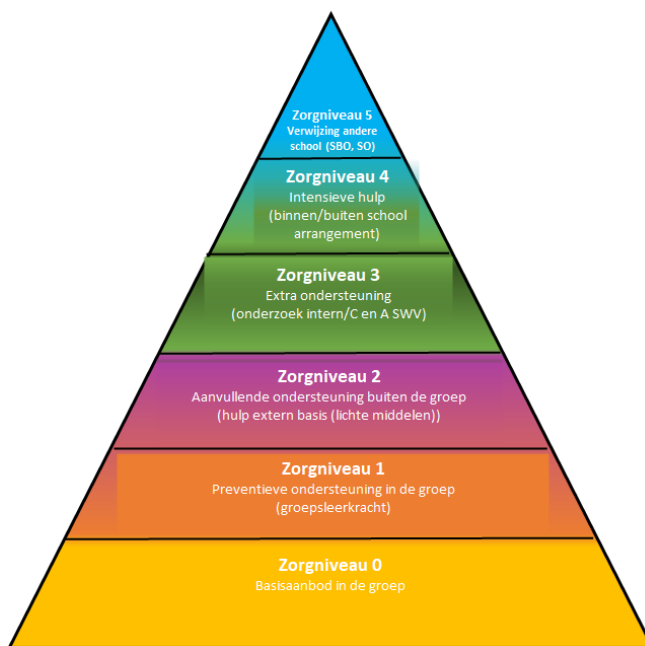
1. Het onderwijs bij ons op school is van goede kwaliteit;
2. Er is specialistische en toegankelijke ondersteuning voor kinderen die dat nodig hebben;
3. Er zijn voldoende fysieke voorzieningen van goede kwaliteit.

Dit doen wij door het voeren van kwaliteitszorg binnen onze school. Wij beschrijven de professionalisering van ons team voor de komende jaren in het schoolplan. Daarnaast werken we aan specialistische toegankelijke zorg voor kinderen in samenwerking met het SWV. We werken hard om onze basisondersteuning op peil te houden. Dat vraagt van elke leerkracht optimale leerkracht vaardigheden. Deze staan beschreven in de 7 vastgestelde leerkrachtcompetenties. Hieronder staan ze op een rij:

1. Interpersoonlijke competentie: Leidinggeven en zorgen voor een goede omgang met en tussen kinderen.
2. Pedagogische competentie: zorgen voor een veilige leeromgeving en bevorderen van persoonlijke, sociale en morele ontwikkeling. Ook: bevorderen van de ontwikkeling tot een zelfstandig en verantwoordelijk persoon.
3. Vakinhoudelijke en didactische competentie: zorgen voor een krachtige leeromgeving en bevorderen van het leren.
4. Organisatorische competentie: zorgen voor een overzichtelijke, ordelijke en taakgerichte sfeer en structuur in de leeromgeving.
5. Competent in samenwerken in een team: zorgen dat het werk afgestemd is op dat van collega's; bijdragen aan het goed functioneren van de schoolorganisatie.
6. Competent in samenwerken met de omgeving: in het belang van de kinderen een relatie onderhouden met ouders, buurt, bedrijven en instellingen.
7. Competent in reflectie en ontwikkeling: zorgen voor de eigen professionele ontwikkeling en de professionele kwaliteit van de beroepsuitoefening.

5.2. Ondersteuningsstructuur op De Lichtstraat

Hieronder ziet u de zorgpiramide van de Lichtstraat. Hierin geven wij aan in welk zorgniveau een kind zit en welke passende hulp wij bij die verschillende niveaus kunnen bieden.

Figuur 3: zorgpiramide

didactische maatregelen die aangeboden zijn in niveau 2, hebben niet voldoende effect gehad. In niveau 3 wordt door de leerkracht hulp gezocht bij de intern begeleider.

In **zorgniveau 4** zitten alle kinderen die niveau 2 en 3 hebben doorlopen. Externe hulp via het SWV wordt ingeschakeld en is gericht om een kind weer terug te laten vloeien naar niveau 3.

Als een leerling in **zorgniveau 5** komt, heeft het alle ontwikkelniveaus doorlopen. De school is handelingsverlegen en ook met de externe ondersteuning op school is het niet meer mogelijk om het kind op de juiste wijze onderwijs te bieden. Dit betekent dat de school en de ouders op zoek gaan naar een andere school. Hierbij valt te denken aan een school voor speciaal onderwijs of een school die beter past bij de onderwijsbehoeften van het kind.

5.2.1 Basisondersteuning “Een sterke basis” zorgniveau 0 en 1

Elke school beschrijft binnen de kaders van passend onderwijs welke basisondersteuning zij kunnen bieden aan kinderen. Met basisondersteuning wordt bedoeld wat er binnen de groep of binnen de school zonder externe expertise kan worden geboden aan de kinderen. Wij gaan uit van een sterke basis met een stevig fundament. Wij geven ons onderwijs op een adaptieve wijze vorm, waarin wij de onderwijsbehoeften van de kinderen centraal stellen. Onze school is een zogeheten ‘brede zorgschool’. Dat wil zeggen dat binnen onze basisondersteuning expertise aanwezig is op het gebied van:

- Gehoorstoornis en/of TOS;
- Gedragsproblematiek in kader van AD(H)D en hechtingsproblematiek;
- Gedragsproblematiek in kader van ASS (autismespectrumstoornis);
- Motoriek;
- NT2: Nederlands als 2^e taal;
- Ondersteuning op executieve functies;

Zorgniveau 0: Het basisaanbod in de groep voor alle kinderen.

Zorgniveau 1: betreft het algemene, reguliere en preventieve onderwijs in de groep. Dit geldt voor alle kinderen die de leerdoelen kunnen behalen, zowel op cognitief- als op sociaal emotioneel gebied. De leerkracht is in staat om voor zijn/haar groep een passend onderwijsleerprogramma in te richten.

Zorgniveau 2: kinderen die ondanks de inzet van de leerkracht binnen zorgniveau 1, kortdurende extra ondersteuning nodig hebben door bijv. een klasse-assistent of leerkrachtondersteuner.

Zorgniveau 3: Op dit niveau is er sprake van een kind met specifieke onderwijsbehoeften. De pedagogische en/of

- Dyslexiezorg;
- Ondersteuning rondom rekenproblemen;
- Hoog- en meerbegaafdheid;

5.2.2 Extra ondersteuning “Steun waar nodig” (Binnen de basisondersteuning) zorgniveau 2

Als de leerkracht merkt dat de ondersteuning die de leerkracht biedt in de groep, zoals extra of verlengde instructies of individuele aandacht, niet meer voldoende is voor het kind, dan meldt de leerkracht het kind aan voor een kindbespreking (hoofdstuk 1).

Er wordt dan samen met de intern begeleider gekeken naar de mogelijkheden binnen de groep en er wordt geïnventariseerd wat er nodig is om dit kind optimaal tot leren of tot ontwikkeling te laten komen. Binnen onze school is er een budget voor ‘lichte ondersteuning’. Deze kunnen wij vervolgens inzetten om deze kinderen te bieden wat zij nodig hebben. Dit kan vormgegeven worden in de extra hulp in de groep of groep overstijgend in een ondersteuningsgroep voor een bepaald vakgebied of bijvoorbeeld om extra uitdaging te bieden. Hierbij kan een onderwijsassistent of een leerkrachtondersteuner ingezet worden.

5.2.3 Extra (specialistische) ondersteuning “Speciaal als het moet” zorgniveau 3 en 4

Sinds het schooljaar 2022-2023 werken wij met een schoolarrangement vanuit het SWV. Waar voorheen veel kinderen een individueel OPP hadden, hebben we nu extra ondersteuning geclusterd per hulpvraag. Zo kunnen we meer kinderen specialistischere begeleiding geven en bieden wij nog inclusiever onderwijs. Wij zien ook een meerwaarde van ondersteuning in groepjes. Kinderen voelen zich geen uitzondering en leren met en door elkaar.

Kinderen die structureel speciale ondersteuning nodig hebben vallen binnen dit arrangement. Dit gaat altijd in overleg met de ouders. Deze kinderen bespreken leerkrachten en IB’er met het SWV. Op vraag van de school kan daar een consultatie en advies aan vooraf gaan. Er wordt gekeken waar de problemen liggen en wat mogelijkheden zijn. Samen met het SWV kijken we hoe we de ondersteuning passend kunnen maken bij de onderwijsbehoeften van deze kinderen. De kinderen die binnen het schoolarrangement vallen worden zowel binnen de groep als buiten de groep ondersteunt door een externe Remedial Teacher (RT’er) die binnen onze school werkt.

Binnen deze specialistische ondersteuning vallen ook de kinderen met een OPP. Zij hebben naast de specialistische ondersteuning in de groep ook individuele ondersteuning van de RT’er. Dit vindt soms plaats buiten de groep.

5.3 Samenwerking met interne en externe partners

Door de komst van het passend onderwijs is de samenwerking met interne en externe partners erg belangrijk en toegenomen. In dit hoofdstuk omschrijven we een aantal samenwerkingen en overlegstructuren die bijdragen aan onze zorgstructuur. Naast deze samenwerkingen hebben we ook veel te maken met RT’ers, kinderpsychologen, kindercoaches, et cetera.

Op onze school werken we samen in een Zorgadviesteam (ZAT). Dit team bestaat uit:

- De intern begeleider van de school;
- De jeugdconsulent vanuit Wegwijs+ (gemeente);
- De jeugdverpleegkundige van de GGD.

De drie vaste leden van het zorgteam hebben altijd de mogelijkheid om een andere professional uit te nodigen voor de bespreking, zoals de leerplichtambtenaar, orthopedagoog SWV et cetera.

Het ZAT komt 6x per jaar bij elkaar om te praten over de kinderen die extra zorg nodig hebben op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling, fysiek gebied, psychisch gebied, in de thuissituatie, et cetera. Het is de leerkracht die de ontwikkeling van een kind volgt en signaleert wanneer iets minder goed loopt. Zij vraagt samen met ouders een overleg aan. Ouders kunnen ook via de leerkracht zelf een overleg aanvragen.

Het ZAT overlegt samen met de betrokken leerkracht en de ouders en alle leden geven een persoonlijk advies om de ontwikkeling van het kind te stimuleren. Het ZAT zoekt naar oplossingen in een open contact met school en ouders. Als een specifiek probleem de deskundigheid van het ZAT te boven gaat, dan kan de orthopedagoog van het SWV of een andere expert worden ingeschakeld. Wanneer sprake is van complexe problematiek op meerdere gebieden kan er door het zorgteam een aanmelding worden gedaan bij het bovenschoolse Zorgadviesteam. In dat geval zal ook de directeur van de school betrokken worden.

Wegwijs⁺

Hoofdstuk 6

Passende ondersteuning op de Lichtstraat

Voor de kinderen die meer ondersteuning nodig hebben dan de basisondersteuning kunnen wij op school verschillende interventies inzetten. We hebben deze in een overzichtelijk schema per leerjaar en vakgebied en niveau opgesteld. Veel voorkomende ondersteuningsvragen zoals lees/spellingproblemen bij bijvoorbeeld dyslexie, rekenproblemen en dyscalculie vragen een eigen protocol. Deze hebben we daarom in een eigen protocol/ beleid beschreven. De stappen van het protocol zijn in dit document opgenomen.

6.1 Passende ondersteuning op lezen en spellen

Wij hanteren voor risicolezers en zwakke spellers de stappen vanuit ons dyslexieprotocol. De basis van dit protocol is het systematisch volgen van de ontwikkeling van de kinderen in een daarvoor speciaal ontworpen kind dossier. Door aansluitend op de metingen gerichte interventies in te zetten kunnen wij achterhalen of wat wij doen werkt en of er een achterliggend probleem in de lees- en/of spellingontwikkeling van het kind zit. Wij hanteren het stappenplan zoals dat hieronder beschreven staat. Ook is de procedure voor het aanmelden voor dyslexieonderzoek in dit stappenplan opgenomen.

Zie protocol dyslexie voor meer informatie.

6.2 Passende ondersteuning bij rekenen

Wij kijken elke dag naar het rekenonderwijs en de rekenontwikkeling van kinderen en bekijken of het onderwijs dat wij de kinderen bieden past bij de manier waarop de kinderen leren. Onze rekenmethode geeft elke 4^e week twee toetsen waardoor kinderen laten zien in hoeverre zij de aangeboden leerstof zelfstandig kunnen verwerken en beheersen.

In de week van de toets wordt er vooraf een test jezelf gemaakt. Naar aanleiding van deze toets wordt er maatwerk en pluswerk gemaakt en is er mogelijkheid voor individuele extra ondersteuning. Twee keer per jaar maken de kinderen een IEP rekentoets. Aan de hand van de resultaten van de toets willen wij achterhalen of deze uitkomst past bij de rekenontwikkeling van het kind. Dat doen wij door de toets te analyseren en te kijken welk soort fouten er gemaakt worden. Eventueel voeren wij een rekengesprek met het kind om te achterhalen hoe het kind rekt.

Zie protocol dyscalculie voor meer informatie.

6.3. Passende ondersteuning op gedrag en werkhouding

Naast de ontwikkeling op cognitieve gebieden is het van groot belang dat kinderen goed in hun vel zitten en eigenaar kunnen zijn van hun brede ontwikkeling. Zij weten wat ervan hen verwacht wordt, aan welke doelen zij kunnen werken en hoe zij kunnen groeien.

Binnen het jenaplanonderwijs staat het kind centraal, Peter Petersen beschreef zelfs dat het kind boven de leerstof staat. Wij vinden het daarom erg belangrijk dat wij ons onderwijs niet alleen aanpassen op cognitieve ontwikkelingen van kinderen, maar ook op sociaal emotionele ontwikkeling en de ontwikkeling van de werkhouding en het “Leren leren”.

6.3.1 Oplossingsgericht coachen van kinderen op gedrag en werkhouding

Het oplossingsgericht coachen is het uitgangspunt van al het contact dat wij met kinderen hebben. Elke dag werken wij verder om ons onderwijs en de begeleiding van kinderen meer oplossingsgericht vorm te gaan geven. Bij het oplossingsgericht werken wordt de focus verlegd van het probleem naar de oplossing, waarbij we uitgaan van drie simpele uitgangspunten:

1. Als iets werkt, doe er meer van.
2. Als iets niet werkt, probeer iets anders.
3. Als iets blijkt te werken, leer het van of aan iemand anders.

We werken aan executieve functies met kinderen. Hiervoor gebruiken we ‘breinhelden’ en spreken we overal dezelfde taal. Voor meer informatie vindt u hier een link naar een kort webinar van ‘Breinhelden’.

[Breinhelden | Informatie voor ouders | Doordacht werken aan executieve functies](#)

6.4 Passende ondersteuning op meer- en hoogbegaafdheid

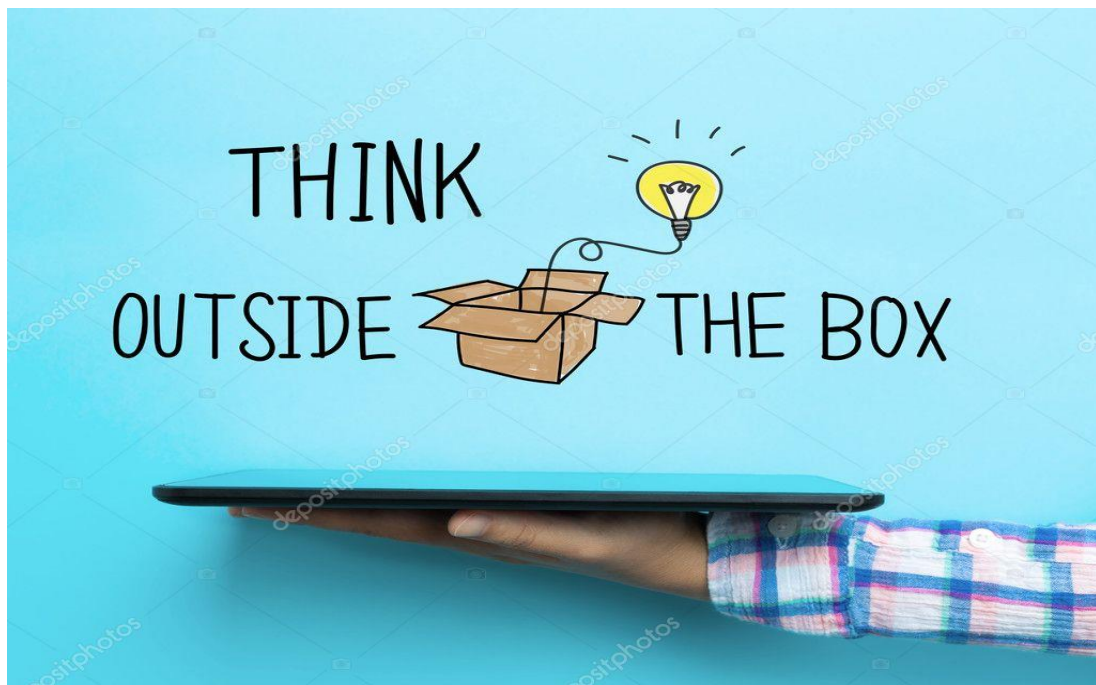
Het is voor ons belangrijk dat we voor ieder kind het onderwijs realiseren dat bij hen past. Dat wil dus zeggen dat wij ook kinderen die juist wat extra’s nodig hebben om optimaal tot leren en ontwikkelen te komen tegemoetkomen in hun onderwijsbehoeften. Het kan hierbij gaan om kinderen die meer uitdaging nodig hebben om optimaal tot ontwikkeling te komen of om kinderen die hoogbegaafd zijn. Om te achterhalen of een kind hoog- of meerbegaafd is hebben wij een observatie-instrument aangeschaft. Dit zetten wij in om een beter beeld te krijgen van de ontwikkelingsvragen rondom een kind dat (mogelijk) hoogbegaafd is. Dit instrument heet het Digitaal Handelingsprotocol begaafdheid (DHH).

6.4.1. Omgaan met kinderen die extra uitdaging nodig hebben

Wij vinden dat alle kinderen het recht hebben om te leren en dat degene die extra uitdaging nodig hebben dit moeten kunnen krijgen. Dat betekent dat wij hier in ons dagelijks onderwijs voldoende mogelijkheden voor moeten creëren. Dit doen we als volgt:

- Alle kinderen krijgen het leesonderwijs, zowel technisch als het begrijpend lezen, op hun eigen niveau aangeboden.
- De leerstof van spelling wordt in 3 niveaus aangeboden en verwerkt. Het kan zijn dat een kind een leerjaar hoger aansluit.
- De rekenleerstof wordt in 3 niveaus verwerkt en als het kan compact aangeboden en aangevuld met Meesterwerkboek, Rekentijgers. In uitzonderlijke situaties laten we kinderen meedoen met een leerjaar hoger.
- Binnen de wereldoriëntatie thema’s is het mogelijk te differentiëren.
- Bij schoolthema’s kunnen uitdagende opdrachten aangeboden worden m.b.v. de matrix van Bloom/Gardner. Deze is door de werkgroep Hoogbegaafdheid aangeboden. Onderzoekend leren als onderlegger.
- Op school zijn aanvullende uitdagende opdrachten voor zowel taal en rekenen, als voor wo, informatieverwerking en Engels, Frans en outside-the-box opdrachten aanwezig.
- Daar waar het mogelijk is, organiseren we een groepje buiten de stamgroep waarin met onderzoeksvragen en outside-the-box opdrachten wordt gewerkt.

Binnen onze school is behoefte om deze kinderen nog meer passend onderwijs te bieden. Er is voor gekozen om dit naast het aanbod in de eigen klas te doen en door middel van onderzoekend en/of ontwerpend leren. In ons beleidsplan Hoogbegaafdheid zal er dieper ingegaan worden op het aanbod voor kinderen die meer uitdaging nodig hebben. Hiervoor is een werkgroep aangesteld binnen onze school en hebben wij hoogbegaafdheidsspecialisten binnen ons team.

Hoofdstuk 7

Meten en toetsen

7.1 Onze visie op meten en toetsen

Toetsen is voor ons een middel en zeker geen doel. Wij toetsen niet om te kijken hoe goed kinderen zijn, maar wij toetsen om te meten of de kinderen zich op de juiste wijze ontwikkelen en of het onderwijsaanbod wat wij bieden goed aansluit op de behoeftes van de kinderen. Wij analyseren onze toetsen en metingen twee keer per jaar om te kijken of het onderwijs dat wij bieden voldoende kwaliteit biedt, om zo ook gerichte interventies te kunnen inzetten om het onderwijs met elkaar nog beter te maken.

Binnen onze jenaplanvisie staat het kind altijd centraal en kijken wij bij alle keuzes die wij maken, ook die bij het toetsen van kinderen, naar wat het kind nodig heeft en houden wij rekening met het welbevinden van het kind. Sinds het schooljaar 2022-2023 maken wij gebruik van het leerlingvolgsysteem van IEP. We toetsen hierbij niet alleen het 'hoofd' (rekenen, begrijpend lezen, taal), maar ook 'hart' en 'handen'. Wat wij heel erg passend vinden bij onze jenaplanvisie is dat kinderen hun eigen groei zien en niet die ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De leerkrachten kunnen zien hoe een kind op koers ligt en beoordelen of dit passend is bij het kind.

7.2 Formatief en summatief toetsen

Wij maken hierbij verschil tussen formatief toetsen en summatief toetsen. Met formatief toetsen hebben wij het over de toetsen uit de methode en de diagnostische wijze van toetsen die wij zelf gebruiken om te achterhalen waar de moeilijkheden van een kind vandaan komen.

Met summatief toetsen bedoelen wij toetsen die het kind vergelijkt met het gemiddelde van zijn jaargroep. Het is voor ons dus ook erg belangrijk hoe wij deze toetsen interpreteren. Een kind kun je immers het beste vergelijken met zichzelf en meten langs de doelstellingen die zijn opgesteld voor een bepaalde jaargroep. Toch vinden wij het een meerwaarde om op geplande meetmomenten te kijken hoe het kind zich ontwikkelt in vergelijking met jaargroepgenoten, om zo een beeld te krijgen van zijn of haar ontwikkeling. Dit doen wij met de toetsen van het leerlingvolgsysteem van IEP.

Wij nemen hierbij meestal de volgende toetsen af:

- IEP Rekenen en Wiskunde
- IEP (Begrijpend) Lezen
- IEP Taal (spelling)
- IEP Technisch lezen
- Cito DMT
- IEP hart
- IEP handen

Welke toetsen wij in welke jaargroep afnemen is te vinden in de toetskalender van onze school.

Hoofdstuk 8

Overgang en overdracht

Het uitgangspunt bij ons op school is dat doublure of versnelling niet nodig is, omdat het onderwijs wordt aangepast en kinderen een eigen leerlijn kunnen volgen. In een aantal gevallen kan het echter wel wenselijk zijn om een kind te laten doubleren of versnellen.

8.1 Doublure, verlenging en versnelling

Van doublure wordt gesproken vanaf groep 3; als een kind groep 1 of 2 een extra jaar doorloopt wordt dat verlenging van de kleuterperiode genoemd. De inspectie verwacht van scholen dat zij goede argumenten hebben wanneer zij kinderen een verlengde kleuterperiode geven. (Brochure inspectie: beoordeling van opbrengsten in het basisonderwijs 2012).

Onze school werkt met stamgroepen:

- groep 1/2
- groep 3/4/5
- groep 6/7/8

We gaan voor een ononderbroken leerontwikkeling, waarbij we doubleren zoveel mogelijk willen voorkomen. Toch bestaat de mogelijkheid voor een individueel kind om nog een jaar de lesstof (deels) herhaald te krijgen, in het belang de ontwikkeling van het kind.

Versnellen kan in beeld komen voor (hoog)begaafde kinderen. Dit is het inkorten van de basisschoolperiode. Dit uit zich in het overslaan van een groep. Wij vinden dat er maximaal 1 keer mag worden versneld. Wanneer een kind versneld naar een volgende groep doorgaat, heeft het kind al eerder compact- en verrijkingstof aangeboden gekregen. Voor specifiekere informatie over het aanbod voor (hoog)begaafde kinderen verwijzen wij u naar het Protocol Talent & (hoog)begaafdheid.

Elke verlenging van de kleuterperiode, doublure of versnelling wordt in goed overleg met ouders en leerkracht besproken. De leerkracht legt voorafgaand aan de beslissing haar advies voor aan de bouwcoördinator, IB'er en directie. De school beslist uiteindelijk over plaatsing in de groepen. Een kind kan slechts éénmaal doubleren of versnellen.

In groep 8 is doubleren geen mogelijkheid meer. Kinderen zitten dan in het afsluitende jaar van de basisschool. Dit is het jaar dat ze hun definitieve advies krijgen, dat ze gaan deel nemen aan de doorstroomtoets en ze zich gaan voorbereiden op de eindmusical. Als groep sluiten deze kinderen een belangrijke periode in hun leven af. In voorgaande jaren er is goed gekeken of het kind hier aan toe is.

8.2 Doorgaande lijn naar de volgende bouw

Zoals hierboven beschreven, gaan we voor een ononderbroken ontwikkeling. Dit geldt uiteraard ook voor de doorstroom van groep 2 naar groep 3. De ontwikkeling van kleuters wordt regelmatig gevolgd en met ouders besproken. Om de ontwikkeling te volgen wordt er, naast de observaties, gebruik gemaakt van DORR (Dagelijks Observeren Registeren en Reflecteren).

In groep 2 zijn naast voldoende getalkennis en voldoende letterkennis ook de werkhouding, taakgerichtheid, concentratie en sociaal emotionele ontwikkeling van groot belang voor een succesvolle start in groep 3. De overdracht van de onder- naar middenbouw wordt zowel schriftelijk als mondeling gedaan. Wij hechten veel waarde aan de warme overdracht. De indeling van de kinderen naar de verschillende middenbouw groepen wordt zorgvuldig gedaan door alle onderbouw-

en middenbouw leerkrachten gezamenlijk. Dit geldt ook voor de overgang van de middenbouw naar de verschillende bovenbouwgroepen. Ook hier vindt een warme overdracht plaats.

8.3 Protocol van PO naar VO

Zie protocol POVO voor meer informatie.

Van PO naar VO

Nawoord

Wij hopen dat voor eenieder die dit document heeft gelezen de ondersteuning, de systematiek en structuur en de faciliteiten om de ondersteuning vorm te geven bij ons op school een stuk duidelijker zijn geworden. Wij staan open voor suggesties mocht u zaken gelezen hebben die niet duidelijk waren of die in uw ogen anders omschreven moeten worden.

Daarnaast willen wij nog graag melden dat het voor ons een feest is om elke dag samen met kinderen, hun ouders en andere betrokkenen goed jenaplanonderwijs te maken, waarbij elk kind gelukkig en succesvol op school zit.

